

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl v hlavním líčení konaném dne 27. března 2024 v senátě složeném z předsedy Mgr. Romana Kafky a přísedících Mgr. Pavla Neumana a Mgr. Jaroslava Chromého,

takto:

Obžalovaný

J.K., narozený XXXXX v XXXXX, trvale bytem XXXXX,

je vinen, že

v době od 15.30 hod. do 19.45 hod. dne 18. 2. 2023 v obci XXXXX, v přízemí rodinného domu, v obývacím pokoji, poté, co mu byla ze strany rodičů R. a L. K. svěřena na hlídání vnučka, nezletilá A.K., nar. XXXXX, se jí jako její dědeček, ke kterému chovala respekt a důvěru, v úmyslu uspokojení vlastního sexuálního pudu, po bližší nezjištěné době dotázal, zda jí není zima, a že si má jít za ním lehnout, což nezletilá udělala a přilehla si k němu na gauč, kde sám ležel přikrytý dekou, přičemž sledoval v televizi program s pornografickou tematikou, a následně, přes její výslovný nesouhlas, jí stáhnul legíny i kalhotky, dal její nohy od sebe a svojí nohou jí bránil nohy vrátit k sobě, a hladil ji v oblasti přirození až po řitní otvor ve směru nahoru a dolů, a to proti vůli poškozené, což mu opakovaně řekla, plakala a bránila se tomu tím, že ho bila pěstmi do hlavy, snažila se odstrčit jeho ruku, vysmeknout se mu, a hrozila, že vše poví mamince, a přitom ve druhé ruce držel svůj penis a masturboval,

tedy

jiného násilím donutil k pohlavnímu styku a čin spáchal na dítěti mladším patnácti let,

čímž spáchal

zločin znásilnění podle § 185 odst. 1, odst. 3 písm. a) trestního zákoníku

a odsuzuje se

podle § 185 odst. 3 trestního zákoníku k trestu odnětí svobody v trvání **5 (pěti) let**.

Podle § 56 odst. 1 písm. a) trestního zákoníku se obžalovaný pro výkon trestu zařazuje do věznice **s ostrahou**.

Podle § 228 odst. 1 tr. řádu je obžalovaný povinen **nahradit poškozené A.K.**, nar. XXXXX, zastoupené zmocněnkyní JUDr. Bc. Jarmilou Ticháčkovou Mateřankovou, advokátem se sídlem Opava, Dolní nám. 13/13, náhradu nemajetkové újmy v penězích ve výši **100.000.- Kč (sto tisíc korun českých)** s úrokem z prodlení ve výši 15 % p. a. od právní moci rozsudku do zaplacení.

Podle § 229 odst. 2 tr. řádu se poškozená A.K., nar. XXXXX, zastoupená zmocněnkyní JUDr. Bc. Jarmilou Ticháčkovou Mateřankovou, advokátem se sídlem Opava, Dolní nám. 13/13, odkazuje se zbytkem svého nároku na řízení ve věcech občanskoprávních.

Odůvodnění:

1. Obžaloba státní zástupkyně Krajského státního zastupitelství v Brně kladla obžalovanému za vinu spáchání **zločinu** znásilnění podle § 185 odst. 1, odst. 3 písm. a) trestního zákoníku, kterého se měl dopustit jednáním popsáním ve výrokové části obžaloby podané ke zdejšímu soudu dne 30. 1. 2024.
2. Soud provedl v hlavním líčení dokazování výsledkem obžalovaného, rodičů poškozené, znalce z oboru zdravotnictví, odvětví psychiatrie, čtením svědecké výpovědi poškozené, čtením znaleckého posudku z oboru elektronika, kybernetika a ekonomika, provedením listinných důkazů (zejména protokolu o ohledání místa činu, protokolu o vydání věci, úředního záznamu o přepisu zvukové nahrávky, protokolu o vyhodnocení telefonické komunikace, odborného vyjádření z oboru kriminalistika, odvětví biologie a genetika, lékařské zprávy, protokolu o prohlídce těla obžalovaného i poškozené, sdělení Krizového centra, zprávu ze základní školy, zprávu OSPOD, sdělení společnosti XXXXX, sdělení Charity ČR a opis evidence přestupků a rejstříku trestů obžalovaného). Na základě takto provedeného dokazování soud zjistil skutkový stav bez důvodných pochybností ve smyslu § 2 odst. 5 trestního řádu tak, jak je uvedeno ve výrokové části tohoto rozsudku.

Skutková zjištění

3. **Obžalovaný J.K.** v hlavním líčení uvedl, že je zaměstnán ve společnosti XXXXX v XXXXX. Čistý příjem má okolo 30 000 Kč. Platí hypotéku na dům v XXXXX, jehož polovina patří synu R.. Bere léky na srdce a na tlak. Dobrovolně se protialkoholně léčil v Psychiatrické nemocnici v Černovicích, kde byl i hospitalizován. Nastoupil tam na tři měsíce 9.3. loňského roku. Předtím protialkoholní léčbu neabsolvoval, po léčbě neměl ani kapku alkoholu. K předmětnému skutku pak obžalovaný uvedl, že se k němu plně doznává. Mrzí ho to, v životě se s tím nesmíří. Upřímně toho lituje. Stalo se to pod vlivem alkoholu, bez něho by se to nestalo. Ten pocit je hrozný. Syni i vnuci k němu jezdí, ale obžalovaný se před nimi cítí trapně, stydí se. Pokud jde o poškozenou vnučku A., s touto měl před skutkem dobrý vztah. Vidál ji jednou za čtrnáct dnů, kdy k němu jezdila s rodiči. V předmětný den 18. 2. s ním zůstala sama, protože rodiče jeli na oslavu. Dvakrát už poškozenou Shodu s prvopisem potvrzuje: Veronika Jílek Plášil, DiS.

hlídal předtím, nic podobného se nestalo ani náznakem. Details skutku si obžalovaný nepamatuje, nemyslí si, že by ho poškozená bouchla do hlavy. Myslí, že se nebránila. V jakém rozpoložení byla po události, neví. Ví, že si hrála na mobilu. Přijely si pro ni oba rodiče, poškozená jim v přítomnosti obžalovaného nic neřekla. Otec poškozené s poškozenou, nejmladším synem a bratrem se vrátili a otec poškozené po obžalovaném chtěl vysvětlit, co se stalo. Řekl mu, co řekla poškozená. Obžalovaný si to nepamatoval. Synovi řekl, že si toho není vědom, že by se to v životě nestalo, a že by dětem nikdy neublížil. Poškozená tam seděla, ale neví, že by něco řekla. Obžalovaný pak prý měl vzít lano a říct synovi, že se jde oběsit. Nejspíš to nemyslel vážně, hrál tam roli alkohol. Ten den před příjezdem poškozené vypil půl litru zelené a pětku piva – jedenáctku nebo dvanáctku. Určitě byl pod vlivem alkoholu, a proto si nic nepamatuje. Se synem se o události bavili, vnímá, že se to stalo pod vlivem alkoholu. Se snachou od té doby nemluvil. Dětem se omluvil, jsou domluveni, že se sejdou a promluví si o tom. Všichni synové i s rodinou za obžalovaným jezdí, poškozenou od předmětné události neviděl, ani s ní telefonicky nemluvil. V kontaktu je jen s jejím otcem R.. Poškozená jej vidět zatím nechce. Neví, jestli to doma probírají. Vztah rodičů poškozené je dle obžalovaného i po předmětné události dobrý, doma se o tom podle syna nebaví. Poškozená, pokud obžalovaný ví, prospívá ve škole dobře, zdravotně neví. Chce jí poslat peníze k narozeninám, stydí se za to. K Vánocům jí poslal peníze, její rodiče je přijali. Ohledně sledování pornografie obžalovaný uvedl, že se něco přepnul v TV, okamžitě to přepnul. Dětskou pornografii nikdy nesledoval, dospělé osoby ano. Rodičům poškozené obžalovaný nabízel odškodnění 10 000 Kč, které nepřijali. Bylo to před Vánoci.

4. **Svědčce L.K., matka poškozené a snacha obžalovaného**, v hlavním líčení uvedla, že o předmětné události se dozvěděla od poškozené A.. Když pro ni přijeli do XXXXX, tak jí pořád říkala, že jí musí něco říct, ale že jí to řekne až doma. Děda podle ní plakal, že je mu smutno po babičce. I v autě poškozená pořád opakovala, že jí musí něco říct. Doma jí pak řekla, že by ji s dědou neměli nechávat nikdy samotnou. Manžel svědkyně v tu chvíli vytahoval mladší dcery z auta. A. svědkyni dále řekla, že děda se díval na nějaké video v televizi, kde byli nahatí lidé. Dále jí sahal mezi nohy a říkal, že jí škrtí kalhotky, že se musí sundat, a to i když mu říkala, že to není pravda. Sahal jí na vnitřní stranu stehen a mezi nohy. To A. svědkyni ukazovala. Ukazovala rovněž, co u toho děda dělal (rukou pohyb nahoru a dolů). Svědkyni pochopila, že se jedná o masturbaci. A. byla během popisování, co se jí dělo, rozrušená. Manžel svědkyně se pak s A. zavřel do koupelny, aby mu to řekla znovu. Před předmětnou událostí A. u obžalovaného nejspíš nikdy sama nebyla, jen se svou sestrou T.. Během odpoledne jim A. několikrát volala, kdy přijedou, a že by chtěla být s nimi. Nic bližšího do telefonu neříkala. Svědkyně i její manžel byli z toho, co jim A. sdělila, rozrušení. Těžko se tomu věřilo. Ničeho podobného si na obžalovaném nikdy nevšimli. Otec poškozené ji pak vzal do auta a jeli do XXXXX, protože A. jim tvrdila, že když dědovi řekla, že tohle se nedělá, tak ten jí měl říct, že jestli mají zůstat kamarádi, tak to nemá říkat mámě. Říkal jí, že jí nic neudělal. Svědkyně zůstala doma s dětmi, s manželem si průběžně telefonovali. Obžalovaný měl říct, že nic neudělal. Od manžela a švagra svědkyně ví, že si měl vzít lano a jít směrem nahoru. Pak se měli hádat. Svědkyně poznala, že obžalovaný je pod vlivem alkoholu. Měl podle ní problémy s alkoholem. Po události absolvoval protialkoholní léčbu. Svědkyně ho od té doby neviděla. Ani poškozená s ním není v žádném kontaktu. Na Vánoce poslal obžalovaný kolem 2 000 Kč na každou dceru. Manželovi se obžalovaný omluvil, tvrdil, že ho hrozně mrzí, co se stalo. Manželovi nabízel finanční odškodnění 10 000 Kč, svědkyně s ním nekomunikovala. Sdělení policii jen spolupodepsala kvůli manželovi. K náhradě nemajetkové újmy požadované zmocněnkyní svědkyně uvedla, že ji absolutně odmítá. Myslí si, že A. nezná hodnotu peněz, je to dítě. Myslí si, že 250 000 Kč nenahradí to, co se stalo. Finančně je zabezpečena velmi dobře. Obžalovaný by si na to musel půjčovat. Pokud jde o následky či změny na poškozené, tak první měsíc byly patrné. Odvracela se a odcházela pryč, když její sestře musely sundávat kalhotky kvůli ošetřování bradavic na nohou. Předtím nic takového nedělala. Když si prohlíželi fotky z Vánoc, na kterých byl obžalovaný, tak poškozená přestala mluvit a hned přešla na jinou fotku. Trvalo to cca měsíc až dva.

Shodu s prvopisem potvrzuje: Veronika Jílek Plášil, DiS.

V současné době je relativně v pohodě. Pouze nešťastnou náhodou nachytala svědkyni s manželem při pohlavním styku, přičemž utekla a přestala se s nimi bavit. Tvrdila, že je to hnusné a svého otce nechtěla vůbec vidět. Říkala, že ho nemá ráda, že je stejný jako děda z XXXXX. Pak jeli na víkend k rodičům svědkyně, a poté to vyprchalo. O obžalovaném vůbec nemluví. Když se o něm mluvilo, tak to nebylo dobré. Proto to úplně vytěsnili. V současné době s poškozenou mlátí puberta, dohaduje se s nimi jako klasický puberták. Její spolužačky se chovají naprosto stejně. Neděje se nic, co bylo zarážející s ohledem na věk poškozené. Vztahy s chlapci svého věku má úplně v pohodě, chodí do baletu, kde tančí s klukem, kterého má ráda. Od malička má problémy se spánkem, musela usínat při rozsvíceném světle. Musely být otevřené dveře, protože měla pocit, že ji chce nějaký pán vzít pryč. To se po předmětné události nezměnilo. Možná je to s věkem o něco lepší. Se svědkyní o předmětné události poškozená nemluví. Svěřila se ve škole kamarádce, od které to ví další kamarádky. Dále se svěřila kmotře svědkyně, když ji hlídala. S manželem se svědkyně ze začátku po události hádala, nyní se na toto téma raději nebaví. Neví, zda obžalovanému odpustil. K předmětnému skutku se obžalovaný dle svědkyně doznal, aby A. nepodrobil nějakému vyšetřování.

5. **Svěděk R.K., syn obžalovaného a otec poškozené,** v hlavním líčení uvedl, že o předmětné události se dozvěděl od poškozené A.. Vyzvedli ji u obžalovaného, u kterého ji nechali na hlídání, když byli na oslavě. Myslí si, že byla nemocná. V autě jim říkala, že se něco stalo, a že se jim to nebude líbit. Doma pak manželce sdělila, co se stalo. Děda na ni měl sahat, roztahovat jí nohy, a přitom se dívat na porno. To svědkovi stačilo, vzal poškozenou a jeli se zeptat obžalovaného, co se stalo. Svědek zavolal bratrovi, aby přijel také. Svědkovi poškozená říkala, že se bála a ptala se dědy, proč to dělá. Obžalovaný svědkovi řekl, že se to nestalo, ale svědek mu řekl, že věří A.. Dítě, které něco takového nezažilo, si to podle svědka nemohlo vymyslet. Obžalovaný řekl, že se na to může vykašlat, že mají odjet a on to vyřeší. Šel si pro lano. Svědek zavolal policii. Obžalovaný měl dle svědka problémy s alkoholem, chodil popíjet, byť ne před nimi. I v den, kdy hlídala A., měl něco v sobě. V takovém stavu býval většinou, nevrávoral, neměl problém se udržet na nohou. Když A. vyzvedávali, měl v sobě podle svědka alkoholu více než předtím. I poté večer byl opilý. Po události šel na protialkoholní léčení. Byl hospitalizovaný tři měsíce. Od předmětné události se viděli párkrát, lehce se o ní bavili. Obžalovaný říkal, že ho to mrzí, že se to nemělo stát, a že za vše může alkohol. Jejich vztahy to narušilo, jde o svědkovu dceru. Obžalovaný se mu omluvil, chtěl si o tom promluvit se snachou, ale nemluvil s ní. Vztah svědka s manželkou to dle jeho názoru neovlivnilo. Na předmětnou událost raději nevzpomínají. Poškozená A. s obžalovaným není v kontaktu. Nechce za ním vůbec. O události ani o dědovi nechce nic slyšet. Jinak žádné změny na poškozené svědek po předmětné události nepozoroval. Ustrašená byla od malička. Vztah s kamarádkami má v pohodě, vzájemně se navštěvují a přespávají u sebe. Chodí do baletu, kde se baví s jedním klukem, o kterém říká, že se jí líbí. Prospěch má v pohodě, po předmětné události se nezměnil. Svěřila se své sestře T. a ve škole to naznačila kamarádce. Z toho, co se jí stalo, je rozrušená. Odškodnění od obžalovaného svědek odmítl, žádné ho nezajímá.
6. **Svědkyně nezletilá A.K.,** jejíž výpověď z přípravného řízení byla u hlavního líčení čtena, uvedla, že k obžalovanému jezdila každé dva týdny. Jezdila k němu s mámou, ale naposledy u něj byla sama, protože ostatní jeli na oslavu. Poškozená byla nachlazená, a proto zůstala u dědy v XXXXX. V předmětný den byli v obýváku, děda po ní chtěl, aby mu ukázala hru na mobilu. Přitom ji začal hladit po stehně. Řekl jí, že se k němu má úplně přisunout. Poškozená si poté sedla na deset minut na gauč a dívala se do mobilu. Potom zdvihla hlavu a děda na televizi sledoval sex. Zeptal se jí, jestli jí není zima, přičemž jí držel nohu a sahal jí do rozkroku. Vysvlékl ji a pořád říkal, že jí tam něco škrtí (ukázala do středu těla). Poškozená mu řekla, že kdyby jí tam něco škrtilo, tak mu to řekne anebo si to spraví sama. Obžalovaný ji vysvlékl, řekl jí, že má roztáhnout nohy a držel ji tam, i když nechtěla a plakala. Bouchala ho po hlavě. Obžalovaný přesto pokračoval a smál se. Svlékl jí gatě i kalhotky. Obžalovaný byl vysvléčený, sundal si trenky a byl nahatý. Bylo mu vidět přirození.

Shodu s prvopisem potvrzuje: Veronika Jílek Plášil, DiS.

Poškozená v přípravném řízení dále na panáčcích ukázala pohyb po genitáliích, který prováděl obžalovaný. Trvalo to dvě a půl hodiny, poté ještě dvacet minut. Poškozená si mezitím volala s kamarádem. Obžalovaný ji dále přejížděl po zadku. Říkal jí během toho, že je šikovná holka. Potom na ni obžalovaný řval, že vůbec nebyl vyslečený. Poškozená mu řekla, že by si měl domluvit psychologa, a on po ní začal řvát, že ona by si měla domluvit psychologa. Poté se jí zeptal, jestli s ním po tom všem bude kámoška. Poškozená mu řekla, že je jasné že ne, když jí tohle všechno udělal. Řekl jí, že to nemá nikomu říkat. Poškozená mu řekla, že to řekne mámě, protože to není normální. Poškozená poté volala s mámou, ale radši jí nic neříkala, protože se bála, že jí děda něco udělá. Dědovi řekla, že to zavolá tátovi. Předtím, než na ni obžalovaný začal sahat, si pořád sahal na přirození (poškozená ukázala pohyb masturbace). Když to celé skončilo, volala mámě a chtěla jí něco naznačit, ale bála se, protože po ní obžalovaný řval, že si vymýšlí. Udělal jí to dvakrát – odpoledne a večer. Přes den se choval divně, pořád se smál a chichotal. Potom na ní řval, že to vůbec nedělal. Sex v televizi jel deset minut, poškozená obžalovanému říkala, že to má vypnout, ale on tvrdil, že neví, co mají puštěné v televizi, i když to moc dobře věděl, normálně si to tam vyhledal a potom vymazal. Když se to stalo, tak jí bylo špatně – na zvracení. Doma kašlala a málem se pozvracela. Byla u psychologa v Brně. Zmínila, že od mala se bojí, protože vídá v noci postavu. Děda o tom nevěděl.

7. V hlavním líčení **znalec MUDr. Jiří Pokora** uváděl shodně jako ve znaleckém posudku. K pojmu senilní degenerace nacházející se v posudku doc. Zvěřiny uvedl, že jde o mlhavý a nejasný pojem a ve forenzní psychiatrii by se neměl používat vůbec. Nedá se zjistit jeho vliv na ovládací a rozpoznávací schopnosti. K závislosti obžalovaného na alkoholu znalec doplnil, že jde o onemocnění trvalé, celoživotní. Ovšem když člověk abstínuje, tak je v naprostém pořádku. Obžalovaný je nyní tzv. abstinující alkoholik. Nelze jednoznačně uvést příčiny, pro které se obžalovaný stal závislým na alkoholu. Každý člověk má určité psychologické vybavení, žije v určitém sociálním prostředí a má duchovní spirituální přesah. To vše může mít vliv. Znalec zdůraznil, že obžalovaný netrpí žádnou sexuální deviací. Primárním faktorem inkriminovaného jednání byl alkohol, jiné příčiny znalec neshledal. Léčba obžalovaného v psychiatrické nemocnici byla dobrovolná. Léčbu absolvoval bez problému. Do všech léčebných aktivit se zapojil, své znalosti si vyzkoušel na vycházkách mimo léčebnu, ze kterých se vrátil v pořádku a včas. Čili léčba splnila svůj účel a po léčbě mu bylo doporučováno doléčování v adiktologické nebo psychiatrické ambulanci. Prognóza byla při propuštění hodnocena jako dobrá. Dále je třeba uvést, že soud jako důkaz v hlavním líčení neprováděl znalecký posudek doc. MUDr. Jaroslava Zvěřiny, CSc., neboť jeho závěry působí zjevně nepřesvědčivě a rozporně. Tento znalec kupříkladu na jedné straně uvádí, že obžalovaný není pro společnost nebezpečný, na druhé straně doporučuje, aby byl pod dohledem např. v domově důchodců. Uvedený posudek se zjevně jevil jako nepoužitelný i orgánům přípravného řízení, neboť byl přibrán znalec MUDr. Jiří Pokora, který vypracoval nový znalecký posudek, přičemž soud se s tímto postupem zcela ztotožnil.
8. **Z úředního záznamu – přepisu videonahrávky se zvukem ze dne 19.2.2023** pořízené rodiči nezletilé je zřejmé, že poškozená spolu se svými rodiči jede v osobním motorovém vozidle. Poškozená uvádí, že „on“ říkal, že chce vidět „doblous“, ona mu ho ukázala a jak mu to ukazovala, tak ji hladil po levém stehně. Potom si na deset minut sedla na gauč a koukala do mobilu. Poté zvedla hlavu a zeptala se dědy, co to sleduje, že je to hnusný. Chtěla, aby to přepnul. Rodiče se poškozené zeptali, co v té televizi bylo. Poškozená uvedla, že tam holka ležela na čtyřech a kluk jí dával mezi nohy pindík a furt dělal toto (ukazuje pohyby dopředu a dozadu). Pak se jí děda zeptal, jestli jí není zima. Řekla že ne a on jí řekl, ať si za ním jde lehnout. Držel jí nohy a stáhl jí gatě. Šahal jí takto (ukazuje pohyby rukou). Matka se poškozené zeptala, zda se děda také vysvlékl. Poškozená to potvrdila a uvedla, že mu říkala, že to nechce a ptala se ho, proč to dělá. Děda jí tvrdil, že jí nic nedělá. Řekla mu, že by si měl domluvit psychologa a on, že spíš ona by měla. Řekla

mu, že to všechno řekne mámě. Děda chtěl, aby to nikomu neříkala. Ptal se jí, jestli s ním dál chce být kamarádka. Odpověděla mu, že nechce.

9. Ze závěrů **znaleckého posudku z oboru kybernetika, odvětví elektronika, výpočetní technika** vyplývá, že byla provedena analýza a vyhodnocení datového obsahu. Pokud jde o mobilní telefon Huawei Matte 10 Lite, bylo nalezeno 22 kontaktů, 22 SMS bez vztahu k projednávané věci a ve složce hovory ze dne 18. 2. 2023 v době od 19.09 do 19.49 hod. proběhlo celkem 14 hovorů mezi obžalovaným a poškozenou. Ve složce paměťová karta se nachází pornografické video dospělých osob a fotografie obdobného charakteru, kdy se opět jedná o dospělé osoby.
10. Z **protokolu o dechové zkoušce** ze dne 18.2.2023 vyplývá, že tohoto dne v 22:21:31 měl obžalovaný v sobě 1,54 promile alkoholu.
11. Z **výpisu z hovorů poškozené a jejich vyhodnocení** v období od 18.2.2023 15:00 do 18.2.2023 20:00 vyplývá, že poškozená volala v předmětné období celkem čtyřikrát na telefonní číslo své matky L.K.. V 17:37:29 doba spojení trvala 70 sekund, v 18:29:24 a 18:30:08 0 sekund, v 19:42:04 63 sekund. L.K. volala poškozené jedenkrát, a to v 18:41:54 s dobou spojení 48 sekund. Dále bylo zjištěno, že poškozená používala data v době od 16:34 do 19:49. Dále opakovaně komunikovala se svojí babičkou M. Č. v době od 16:34:16 do 16:52:24. V době od 19:11:35 do 19:48:25 došlo ke komunikaci mezi obžalovaným a poškozenou, proběhly mezi nimi dva hovory.
12. Z **odborného vyjádření z oboru kriminalistiky odvětví biologie a genetiky** vyplývá, že byla zjištěna přítomnost spermatu na kouscích papíru – kouscích kuchyňské utěrky, útržcích toaletního papíru a na tričku, které vydal obžalovaný, přičemž vyhodnocením DNA byla zjištěna shoda s profilem obviněného.
13. Z **protokolu o vyhodnocení datového obsahu** vyplývá, že v paměti mobilního telefonu obžalovaného je uloženo 13 přijatých SMS zpráv týkajících se poskytování erotických služeb po telefonu za finanční prostředky. SMS zprávy byly zaslány v období od 2.1.2023 do 24.2.2023. Ze složky hovorů bylo zjištěno, že dne 18.2.2023 v době od 19:09 do 19:49 proběhlo celkem 14 hovorů mezi obžalovaným a poškozenou. Jedná se o vzájemné hovory, většina je nespojena a zřejmě se týkají ukládání telefonního čísla. Ve složce paměťové karty se nachází pornografické video v délce 4:10, jedná se o masturbaci dvou dospělých osob – muže a ženy – na pláži, není jim vidět do obličeje. Dále se ve složce nachází celkem 237 fotografií, z toho 3 jsou fotografie, kdy dospělá žena drží v ruce penis dospělého muže, je oblečená v podvazcích. Pravděpodobně jde o snímek pořízený z pornografického videa sledovaného na televizní obrazovce. V historii notebooku v minulosti pravděpodobně užívaném J.K. bylo zjištěno, že naposledy došlo k přihlášení na webovou stránku dne 18.11.2018. V historii jsou dva odkazy na pornografické stránky dospělých osob.
14. Z **lékařské zprávy** ze dne 19.2.2023 týkající se poškozené vyplývá, že tato se dostavila v doprovodu matky a příslušníka PZ pro podezření ze zneužívání. Poškozená udává, že včera po obědě byl děda v obývacím pokoji, díval se na sex, řekl poškozené, ať se vysvlékne a následně jí dával ruku mezi nohy. Trochu to bolelo, nekrvácela. Na těle poškozené nebyla zjištěna žádná poranění.
15. Z **lékařské zprávy Psychiatrické nemocnice Brno** týkající se obžalovaného vyplývá, že tento byl dne 9. 3. 2023 hospitalizován pro syndrom závislosti na alkoholu a dne 8. 6. 2023 propuštěn. Proběhla odvykací léčba spočívající především v psychoterapii. Obžalovaný se do léčby postupně uspokojivě zapojil, léčebný režim dodržoval. Abstinovat v chráněném prostředí. Z vycházek i víkendových výjezdů se vracel v pořádku a včas. Dochází k postupnému vytváření náhledu, Shodu s prvopisem potvrzuje: Veronika Jílek Plášil, DiS.

akceptuje nezbytnost trvalé a důsledné abstinence. Za předpokladu dalšího ambulantního doléčování lze další prognózu hodnotit jako příznivou. Propuštěn byl po vzájemné domluvě.

16. Z dalších lékařských zpráv týkajících se obžalovaného vyplývá, že ambulantně dochází k psychiatrům po absolvované protialkoholní léčbě. Jeho současný fyzický a psychický stav je uspokojivý.
17. Ze **sdělení obvodní lékařky** poškozené vyplývá, že tuto od srpna 2022 neviděla. V předmětné věci ji nikdo nekontaktoval, žádné lékařské zprávy neobdržela.
18. Z **informace ohledně péče poskytnuté poškozené psychologem** vyplývá, že dne 6. a 19. 1. 2023 proběhly dva rozhovory poškozené s psychologem. Poškozená mluvila o strachu z pána s černými vlasy a hřebíky, problémy s usínáním a nočních můrách. Matka poškozená vyloučila, že by poškozená v minulosti prožila traumatizující událost. S poškozenou a její matkou byly probírány možnosti redukce úzkosti. O znásilnění poškozené se psycholog dozvěděl telefonicky od její matky asi druhý den po události. Doporučil poškozenou raději svěřit do rukou odborníků, kteří se na tuto problematiku specializují. Dohodli se na osobním setkání, ke kterému dosud nedošlo.
19. Ze **zprávy Krizového centra po děti a dospívající** vyplývá, že rodiče s poškozenou přišli na základě doporučení OSPOD dne 3.4.2023. Rodiče při odděleném rozhovoru sdělili, že 18.2. jeli na oslavu devadesátin v rodině. Poškozenou zavezli k otcovu otci na hlídání. Během večera opakovaně rodičům volala, aby se vrátili, důvod nesdělila. Později v autě cestou domů jim řekla, že dědeček se díval na porno, přiměl poškozenou, aby si svlékla škrťací kalhotky. Osahával ji na těle, snažil se jí roztáhnout svým tělem nohy a sahal ji na přirození. Sama poškozená spontánně při rozhovoru uvedla, že už nikdy za dědou nepůjde, křičel na ni. Nelíbilo se jí, že jí nutil dívat se na porno. To, co jí děda udělal, se jí někdy vrací, ale už o tom nechce mluvit. Poškozená používá někdy vyjadřování jako dospělejší osoba, někdy působí dětsky. Její vývoj je mírně nerovnoměrný. Došlo pouze k jednomu setkání s poškozenou, rodiče dostali vizitku, aby se případně ozvali. Poškozená se během rozhovoru chovala přirozeně, nebylo zřejmé, že by nemluvila pravdu.
20. Ze **zprávy základní školy z června 2023** vyplývá, že poškozená je žákyní XXXXX třídy. Působí mile, je klidná a tichá. V hodině je málo komunikativní, spíše pasivní. Pracuje samostatně, získané vědomosti a dovednosti umí využít při řešení zadaných úkolů. Prospěla s vyznamenáním, snadno se zařadila do kolektivu spolužáků. Je kamarádká, slušná, pomáhá druhým. Ráda sděluje své prožitky, je pravdomluvná. Ve škole se nedopustila žádných poklesků, ve volném čase navštěvuje XXXXX XXXXX v XXXXX. Dochází do školy pravidelně, nepřítomnost má řádně omluvenu. Spolupráce s rodinou je velmi dobrá.
21. Ze **zpráv OSPOD MÚ Kyjov** vyplývá, že s rodinou byla řešena zejména potřeba navázat spolupráci poškozené s odborníkem zabývajícím se sexuálním zneužíváním. Na jejich doporučení se rodina obrátila na Krizové centrum pro děti a dospívající v Brně. Předmětná událost má vliv na vztah mezi rodiči poškozené, nicméně se jeví, že se rodina snaží situaci zvládat co nejlépe. Hovořili s třídní učitelkou poškozené, přičemž tato uvedla, že u poškozené během školního roku nepozoruje žádnou změnu ani v chování ani v prospěchu. Je spíše radostnější povahy, avšak pokud se jí něco dotkne, trvá delší dobu, než se s tím vypořádá. Má ve třídě kamarádky, se kterými si povídá o různých věcech. S kamarády ráda tráví čas. Dle dalšího sdělení OSPOD MÚ Kyjov ze dne 15.6.2023 vyplývá, že poškozená se jeví psychicky v pořádku, nemá již ani noční můry jako dříve. Má běžné preadolescentní projevy, které rodina zvládá. Ve škole má toto pololetí mírně zhoršený průměr oproti předchozímu. S poškozenou bylo hovořeno, běžně komunikovala. Nejsou kompetentní blíže hodnotit případné psychické následky, nicméně poškozená se jeví jako upovídaná a veselá děvče. Sdělila, že se má dobře.

Shodu s prvopisem potvrzuje: Veronika Jílek Plášil, DiS.

22. Z **pracovního hodnocení obžalovaného** ze strany společnosti XXXXX vyplývá, že zde pracuje jako XXXXX, XXXXX a XXXXX. Docházka do zaměstnání je pravidelná, svou práci vykonává pečlivě, ochotně a svědomitě. Do kolektivu se zapojuje dobře. Jeho pracovní morálka je výborná, práci vykonává bez pracovních přestupků. Dodržuje pracovní řád, kázeň a předpisy.
23. Ze **zprávy Charity ČR** vyplývá, že obžalovaný navštěvuje jejich poradnu od 23. 6. 2023, kdy se dostavil po ústavní léčbě na první sezení a domluvu terapie. Důvodem byla potřeba podpory v udržení abstinence. Sezení byla dohodnuta jednou měsíčně. Obžalovaný dodržuje termíny návštěv, sezení v případě nemoci či nemožnosti se dostavit omlouvá. Kontakt s obžalovaným byl minimální, jednalo se o úvodní diagnostický proces. Abstinoval a nevykazoval obtíže.
24. Z **úředního záznamu o výjezdu PČR** vyplývá, že hlídka byla vyslána dne 18. 2. 2023 ve 22:13 do XXXXX, kde mělo dojít dle oznamovatele ke zneužití jeho nezletilé dcery. Oznamovatelem byl otec poškozené. Jemu a manželce měla poškozená sdělit, že dědeček jí vysvlékl kalhoty, lehl si vedle ní u televize, kde sledoval pornografický program. Následně ji měl roztahovat nohy a osahávat. Nemohl tomu věřit, ptal se opakovaně, ale poškozená odpovídala pořád stejně. Proto se vydal na adresu svého otce, který mu řekl, že co se stalo, stalo se a že se jde oběsit. Obžalovaný po příjezdu hlídce sdělil, že je vdovec, nikdo o něj nejeví zájem, trpí depresemi a spí maximálně dvě hodiny denně. Dnešního dne vypil jednu PET lahev piva.
25. Ze **sdělení rodičů poškozené** ze dne 15. 1. 2024 vyplývá, že nepozorují u poškozené jakékoliv následky události, ke které došlo dne 18. 2. 2023. Má dobré vztahy se svými vrstevníky, věnuje se koníčkům jako je XXXXX a XXXXX. Nenavštěvují s ní žádnou odbornou ambulanci. S obžalovaným se poškozená nestýká a nehovoří s ní o něm. Obžalovaný se jim omluvil a nabízel jim odškodnění 10 000 Kč. To nepřijali, neboť to není třeba. Na Vánoce připravil pro každého vnuka 2 000 Kč, což přijali. Rodiče poškozené konstatovali, že zmocněnec poškozené se s nimi nesetkal ani je nekontaktoval. Není jim známo, že by se setkal s poškozenou nebo že by navštívil školu. Dle jejich názoru je požadovaná výše odškodnění s ohledem na výše uvedené nedůvodná. Je také nepřiměřená majetkovým možnostem obžalovaného, který splácí hypotéku na dům v XXXXX.
26. Z **listin předložených obžalovaným** v rámci hlavního líčení vyplývá jeho vlastnické právo k nemovitosti v XXXXX a výše výplaty za červenec–září 2023 ve výši okolo 35 000 Kč.
27. Z **opisu evidence rejstříku trestů** obžalovaného ze dne 5. 3. 2024 vyplývá, že tento byl v minulosti dvakrát odsouzen, a to v letech 1988 a 1989. .
28. Po shora popsaném dokazování soud hodnotil veškeré provedené důkazy jednotlivě, i ve své vzájemné souvislosti a dospěl k jednoznačnému závěru, že obžalovaný se dopustil předmětného skutku tak, jak je popsáno v podané obžalobě. Stěžejním důkazem je pochopitelně výpověď poškozené A.K.. Tu soud hodnotí jako maximálně věrohodnou. Je třeba uvést, že poškozená vypovídá po celou dobu naprosto shodně. Totéž uvedla bezprostředně po události svým rodičům, jak vyplývá jednak z jejich výpovědí, jednak z videozáznamu pořízeného z cesty poškozené a jejího otce v osobním motorovém vozidle. Zcela shodně pak poškozená uváděla rovněž den po skutku v rámci svého lékařského vyšetření a konečně i v rámci své výpovědi v přípravném řízení za přítomnosti pracovníka OSPOD. Ve všech těchto případech poškozená popsala, že dne 18. 2. 2023 v odpoledních hodinách, kdy byla sama u svého dědy, tento sledoval v televizi sex a během toho po ní chtěl, aby si k němu přilehla na gauč. Popsala, jak ji držel za nohu a sahal do rozkroku, chtěl po ní, aby se vysvlékla a držel ji, i když se bránila – plakala a bouchala obžalovaného po hlavě – svlékl jí oblečení včetně kalhotek a opakovaně ji hladil v oblasti přirození. Dále poškozená jednoznačně naznačila pohyb masturbace. V této souvislosti je

Shodu s prvopisem potvrzuje: Veronika Jílek Plášil, DiS.

nutno uvést, že je třeba plně souhlasit s tím, že si lze stěží představit, že by o takovém jednání obžalovaného mohla poškozená s ohledem na svůj věk vypovídat takovýmto způsobem, pokud by je nezažila, jak uvedl otec poškozené. Tato část výpovědi poškozené je pak v souladu se závěry odborného vyjádření z oboru kriminalistiky odvětví biologie a genetika, pokud jde o zjištěnou přítomnost spermatu obžalovaného. Dále je nutno uvést, že výpověď poškozené v části, kde popisuje, jak se snažila telefonicky kontaktovat svou matku a přesvědčit ji, aby ji co nejdříve vyzvedli, rovněž zcela koresponduje jak s výpovědí její matky, tak z výpisu hovorů poškozené. Soud proto výpověď poškozené v uvedeném kontextu bez sebemenších pochyb hodnotí jako zcela pravdivou a věrohodnou. Výpověď poškozené pak nezpochybňuje ani obžalovaný, který se k jednání popsaném v obžalobě doznal. Pouze ohledně sledování pornografie v televizi obžalovaný tvrdil, že se jednalo o náhodné zapnutí a pornografický program okamžitě přepnul. Poškozená naproti tomu konstantně uvádí, že děda v televizi sex sledoval delší čas, žádala ho, aby to přepnul, ale ten nereagoval. V této části soud obžalovanému nevěřil, a naopak i ohledně této okolnosti plně vyšel z tvrzení poškozené. Soud si nedokáže představit důvod, pro který by poškozená v této části měla uvádět nepravdu, nadto je nutno zdůraznit, že jak svým rodičům (jak patrně z videozáznamu i výpovědi rodičů), tak při výslechu poměrně jasně popsala, co v televizi viděla (sex v televizi jel deset minut, říkala, že to má vypnout, ale děda tvrdil, že neví, co mají puštěné v televizi, holka ležela na čtyřech a kluk jí dával mezi nohy pindík). Pokud by se jednalo o chvilkové, náhodné přepnutí, stěží by poškozená byla schopna takto popsat, co se v televizi odehrávalo. Rovněž nelze pominout, že v mobilním telefonu obžalovaného bylo nalezeno pornografické video dospělých osob a fotografie obdobného charakteru.

29. S ohledem na výše uvedené proto soud v rámci skutkových zjištění dospěl k závěru, že předmětné jednání se odehrálo tak, jak je popsáno v podané obžalobě, a v tomto rozsahu obžalovaného uznal vinným.

Právní kvalifikace

30. Jednání obžalovaného bylo podanou obžalobou kvalifikováno jako zločin znásilnění podle § 185 odst. 1, odst. 3 trestního zákoníku. Tohoto trestného činu se dopustil ten, *kdo jiného násilím donutil k pohlavnímu styku a čin spáchá na dítěti mladším patnácti let. Za pohlavní styk se přitom považuje jakýkoli způsob ukájení pohlavního pudu na těle jiné osoby. V souladu s konstantní judikaturou se tedy jedná např. o osahávání či tření genitálií, prsou, sání prsních bradavek, vsunování pohlavního údu muže mezi prsa ženy. Je tedy evidentní, že svým jednáním, kdy poškozenou osahával a ukájel tak svůj pohlavní pud, se obžalovaný dopustil pohlavního styku ve smyslu § 185 trestního zákoníku. S ohledem na věk poškozené (v době spáchání skutku necelých deset let), který byl obžalovanému jakožto jejímu dědečkovi bezpochyby znám, proto bez jakýchkoliv pochybností naplnil veškeré znaky objektivní stránky trestného činu znásilnění podle § 185 odst. 1, odst. 3 trestního zákoníku. Pokud jde o subjektivní stránku, není pochyb, že obžalovaný jednal v úmyslu přímém, neboť jeho jednání směřovalo k tomu, aby měl s poškozenou, jejíž věk znal, pohlavní styk ve smyslu § 185 trestního zákoníku. Motivem jeho jednání bylo mimo jakoukoliv pochybnost ukojení sexuálního pudu. Není proto nejmenších pochyb o tom, že obžalovaný naplnil objektivní i subjektivní stránku žalovaného zločinu znásilnění dle § 185 odst. 1, odst. 3 písm. a) trestního zákoníku.*

Výrok o trestu

31. Za uvedené jednání byl obžalovaný ohrožený sazbou dle § 185 odst. 3 trestního zákoníku v rozmezí pět až dvanáct let.
32. S ohledem na obsah závěrečné řeči obhájce i státní zástupkyně, kteří shodně navrhovali uložení mimořádně sníženého podmíněně odloženého trestu, se soud zabýval otázkou mimořádného snížení trestu odnětí svobody dle § 58 trestního zákoníku. V projednávané věci přicházela v úvahu

toliko aplikace odst. 1 předmětného ustanovení, neboť podmínky navazujících odstavců v případě obžalovaného zjevně dány nejsou.

33. Z komentáře k ustanovení § 58 odst. 1 trestního zákoníku se podává, že mimořádné snížení trestu odnětí svobody může být reakcí jen na okolnosti případu nebo jen na poměry pachatele, nevyžaduje se splnění obou *hledisek* současně. Pro použití § 58 odst. 1 není nutné, aby okolnosti případu nebo poměry pachatele byly výjimečné a mimořádné, ale musí se vymykat typově podobným případům natolik, že postih pachatele v rámci zákonem stanovené trestní sazby by byl nepřiměřený společenské škodlivosti trestného činu nebo poměrům pachatele v době ukládání trestu. Postup podle § 58 odst. 1 proto **nemohou odůvodnit jen běžně se vyskytující skutečnosti**, např. že pachatel před spácháním činu vedl řádný život, k činu se doznal a učinil kroky k náhradě způsobené škody, **ani přesvědčení soudu, že trest odnětí svobody uložený v mezích zákonné trestní sazby by byl pro pachatele příliš přísný** (obdobně R 24/1966-III). Na druhou stranu však nelze vyloučit, že více okolností, které za jiné situace samy o sobě jsou jen obecnými polehčujícími okolnostmi, ve svém souhrnu mohou nabýt takového významu, že je bude možné posoudit jako výjimečné okolnosti případu ve smyslu § 58 odst. 1 (srov. usnesení NS sp. zn. 8 Tdo 435/2009). Ustanovení § 58 odst. 1 lze aplikovat v těch případech, kdy **polehčující okolnosti ve svém souhrnu a kvalitě přesvědčivě výjimečným způsobem snižují závažnost trestného činu, případně některá z nich je nezvykle intenzivní povahy, takže je na místě ji hodnotit jako okolnost zvláště významně polehčující**, např. zvláště tíživé osobní nebo rodinné poměry, za kterých pachatel trestný čin spáchal, aniž by si je byl způsobil, a podobně. Mimořádné snížení trestu odnětí svobody je na místě i tam, kde některý ze znaků skutkové podstaty trestného činu, přičemž je nerozhodné, zda jde o znak základní nebo kvalifikované skutkové podstaty, byl naplněn neobvykle nízkou intenzitou a tato skutečnost výrazně ovlivnila společenskou škodlivost trestného činu a snížila ji pod obvyklou mez natolik, že je namísto mírnější trestní postih než ten zákonem předpokládaný. Okolnostmi případu se rozumí takové okolnosti, které spoluurčují povahu a závažnost trestného činu. Patří mezi ně i osoba pachatele, jeho psychický stav v době spáchání činu, osobní a rodinné poměry, míra jeho zavinění a pohnutka k činu, protože spoluurčují povahu a závažnost trestného činu. Pod poměry pachatele uvedené v § 58 odst. 1 jako další důvod pro mimořádné snížení trestu je naopak třeba podřadit ty okolnosti, které nemají přímý vztah ke spáchanému trestnému činu a nebudou hodnoceny z hlediska povahy a závažnosti trestného činu, nýbrž charakterizují pachatele jako objekt trestu, resp. výkonu trestu, např. pachatel trpí vážnou chorobou, vzhledem ke které by byl výkon nepodmíněného trestu odnětí svobody zvláště obtížný, nebo pachatel řádně a již po delší dobu zabezpečuje výchovu a výživu početné rodiny, která je na něm závislá, apod. Pro postup podle § 58 odst. 1 **musí vždy být, vyjma neobvyklých okolností případu nebo poměrů pachatele, kumulativně splněny i další dvě podmínky, a to, že trest uložený v rámci zákonné trestní sazby by byl pro pachatele nepřiměřeně přísný a že prognóza budoucího vývoje pachatele vypovídá o tom, že jeho nápravy bude dosaženo i trestem kratšího trvání**. Při aplikaci § 58 odst. 1 musí soud pečlivě zdůvodnit, proč by uložení trestu v rámci zákonné sazby bylo nepřiměřeně přísné, a také se musí zabývat tím, zda jsou reálné předpoklady pro resocializaci pachatele v případě uložení kratšího trestu odnětí svobody, než s jakým zákon u konkrétního trestného činu zásadně počítá. Závěr o existenci důvodů pro mimořádné snížení trestu odnětí svobody vzhledem k okolnostem případu nebo poměrům pachatele musí být podložen konkrétními důkazy.
34. S přihlédnutím k výše uvedenému soudu nezbylo než dospět k závěru, že podmínky pro mimořádné snížení trestu odnětí svobody dle § 58 odst. 1 v případě obžalovaného splněny nejsou. Soud přihlédl ke všem skutečnostem uvedeným v § 38 a § 39 trestního zákoníku. Pokud jde o okolnosti přitěžující, lze uvést, že obžalovaný využil bezbrannosti a závislosti poškozené, která se mu s ohledem na svůj věk mohla stěžejně ubránit. V tomto kontextu je nicméně třeba uvést, že tato okolnost konkrétní společenskou škodlivost jednání obžalovaného oproti typové škodlivosti

výrazně nezvyšuje, neboť s využitím nouze, tísně, bezbrannosti, závislosti či podřízenosti ve smyslu § 42 písm. d) se trestný čin znásilnění pojí běžně. Tato okolnost je tudíž vyjádřena příslušnou trestní sazbou, již je obžalovaný ohrožen. Je třeba dále uvést, že byť byl obžalovaný v minulosti odsouzen, jedná se o odsouzení stará více než 30 let, a proto k této okolnosti soud ve smyslu § 42 písm. q) nepřihlížel. Pokud jde o okolnosti polehčující, je třeba zdůraznit doznání obžalovaného k předmětnému jednání ve smyslu § 41 písm. l). Rovněž, soud považuje za upřímnou lítost obžalovaného ve smyslu § 41 písm. o) trestního zákoníku a vnímá snahu obžalovaného se protialkoholně léčit a tím zamezit riziku recidivy.

35. Pokud jde o jednání samotné, lze souhlasit se státní zástupkyní, která uvedla, že v kontextu jednání, kterým je možno se dopustit trestného činu dle § 185 odst. 3 trestního zákoníku, se jedná o jednání spíše méně závažného charakteru, neboť pro trestný čin znásilnění ve třetím odstavci bývá charakteristická vyšší míra brachiálního násilí, opakované sexuální útoky apod. Na druhé straně však nelze říci, že by se jednalo o neobvyklý případ, který by se podstatně vymykal jednání, která lze podřadit pod § 185 odst. 3 trestního zákoníku. K tomuto závěru soud vede zejména ta okolnost, že předmětné jednání probíhalo v období několika hodin, nešlo o jednorázový, sexuální útok, který by trval maximálně několik málo minut. Jednání obžalovaného bylo stupňované, obžalovaný nedbal zjevného nesouhlasu poškozené a toho, že se brání a pokračoval v ukájení svého sexuálního pudu jak na své osobě, tak v osahávání poškozené. Nelze rovněž pominout, že přitom měl zapnutou televizi s pornografickým programem. Zásah do sexuální sféry poškozené je tedy zřejmý, neoddiskutovatelný a není nikterak zanedbatelného charakteru, aby se dalo mluvit o mimořádnosti ve smyslu § 58 trestního zákoníku. Rovněž nelze odhlédnout od jednání obžalovaného po předmětném skutku. Obžalovaný apeloval na poškozenou, aby si předmětné jednání nechala pro sebe, neříkala o něm rodičům, jinak nebudou kamarádi. Když na něj poškozená křikla, že by si měl najít psychologa, odvětil, že to by měla ona. Stejně tak když se k obžalovanému dostavil otec poškozené, obžalovaný své jednání nejprve popřel. Všechny tyto okolnosti svědčí o tom, že se nejedná o případ, ve kterém bylo možné aplikovat ustanovení § 58 odst. 1 trestního zákoníku. Je nutno připomenout, že jde o ustanovení fakultativní. Soud může uložit trest pod dolní hranici zákonné trestní sazby, má-li za to, že vzhledem k poměrům pachatele a povaze jím spáchané trestné činnosti lze dosáhnout nápravy pachatele i trestem kratšího trvání. V případě obžalovaného nejsou dle přesvědčení soudu naplněny ani poměry pachatele, ani povaha trestné činnosti. Poměry obžalovaného nejsou nikterak mimořádné, tento sice platí hypotéku, avšak to není samo o sobě nic mimořádného a nelze konstatovat, že by na něm byla rodina finančně závislá. To koneckonců vyplývá z postoje rodičů poškozené k případné náhradě nemajetkové újmy, kdy shodně uvádějí, že oni ani poškozená nic nepotřebují, jsou zajištěni. Obžalovaný je osobou vyššího věku, ale ani tato okolnost bezpochyby nepostačuje k tomu, aby byl trest ukládaný v rámci trestní sazby nepřiměřeně přísný. Ani zdravotní stav obžalovaného není v žádném ohledu neobvyklý.
36. K povaze trestné činnosti je nad rámec již uvedeného nutno zmínit, že obžalovaný bezpochyby ohrozil další mravní vývoj nezletilé, byť takto nebylo jeho jednání formálně kvalifikováno. Z hlediska následků trestné činnosti je možno uvést, že z dokazování vyplynulo, aniž by tím soud chtěl jednání obžalovaného a jeho dopady do sféry poškozené jakýmkoliv způsobem bagatelizovat, že tyto k dnešnímu dni nejsou závažnějšího charakteru. Tento závěr soudu jednoznačně vyplývá z výpovědi rodičů poškozené, kteří uvedli, že poškozená je v pohodě, chová se přiměřeně svému věku, s kamarády komunikuje normálně, a to i pokud jde o chlapce a účastní se i kroužků a jiných volnočasových aktivit jak s děvčaty, tak s chlapci. Taktéž z objektivních důkazů – zpráv poškozené se týkajících – se podává, že na ní jednání obžalovaného nezanechalo výraznější následky. K tomu je však v kontextu případného mimořádného snížení trestu odnětí svobody nutno uvést, že tuto okolnost je třeba označit za šťastnou náhodu, na níž se obžalovaný nijak nepodílel. Jinak řečeno, není nikterak jeho zásluhou, že poškozená nemá výraznější následky, které přitom bezpochyby v důsledku prožité události mohly vzniknout. Rovněž v tomto kontextu nelze pominout, že závěr

Shodu s prvopisem potvrzuje: Veronika Jílek Plášil, DiS.

o spíše méně závažných dopadech na poškozenou, nemusí být konečným, neboť psychický vývoj poškozené se bezpochyby bude dále vyvíjet a nelze jej nyní predikovat. Z toho vyplývá, že spíše méně závažné následky jednání obžalovaného rovněž nemohou odůvodnit mimořádné snížení trestu odnětí svobody, když je zcela dostačující tuto okolnost zohlednit při ukládání trestu v rámci zákonné trestní sazby. Konečně je nutno zmínit fakt, že obžalovaný se při projednávaném skutku nacházel pod vlivem alkoholu, přičemž on sám právě alkohol považuje za stěžejní důvod svého jednání. Je pravdou, že je pravděpodobné, že pokud by obžalovaný alkohol v inkriminovaný den nepožil, k jeho jednání vůči poškozené by nedošlo. To však jeho vinu v žádném případě nesnižuje, právě naopak. Ze znaleckého posudku jednoznačně vyplynulo, že následky požití alkoholu na svůj organismus obžalovaný znal. Jeho ovládací a rozpoznávací schopnosti pak byly v důsledku požití alkoholu ovlivněny jen nepodstatnou měrou. Nadto je třeba uvést, že hlídání desetileté vnučky pod vlivem alkoholu, je zcela nezodpovědné a neakceptovatelné. Rozhodně jej tedy nelze obžalovanému jakýmkoliv způsobem přičítat k dobru. Byť je v této souvislosti možno se případně pozastavit i nad přístupem rodičů poškozené, kteří ji svěřili obžalovanému, ačkoliv (jak plyne z jejich svědeckých výpovědí) si byli vědomi, že obžalovaný má problémy s alkoholem, a i v den, kdy u něj poškozenou nechávali, byl pod jeho vlivem, tak vinu obžalovaného to nijak nesnižuje a okolností svědčící pro mimořádné snížení trestu to rozhodně není. Soud si je vědom a bere významně

v úvahu, že obžalovaný po projednávaném skutku dobrovolně nastoupil na protialkoholní léčeni, které proběhlo uspokojivě a dle lékařských zpráv je dobrá prognóza ohledně abstinování obžalovaného do budoucna. Opět se však jedná o okolnost, kterou je možno a nutno zohlednit v rámci příslušné trestní sazby, nikoliv však o něco natolik neobvyklého, co by mohlo odůvodnit mimořádné snížení trestu odnětí svobody. Jeho jednání je bezpochyby společensky škodlivé, a i přes upřímně projevovanou lítost a snahu po nápravě obžalovaného, považuje soud za nemožné a rozporné s účelem trestu, uložení trestu odnětí svobody pod dolní hranici zákonné trestní sazby.

37. Ze shora uvedených důvodů soud dospěl k přesvědčení, že byť v projednávaném případě převažují okolnosti polehčující, tak žádná z nich není naplněna natolik neobvyklou intenzitou, a to ani ve svém souhrnu, aby trest ukládaný v rámci zákonné trestní sazby 5–12 let bylo možné označit jako nepřiměřeně přísný. Podmínky, které judikatura vymezila pro aplikaci § 58 odst. 1 trestního zákoníku, tak dle přesvědčení soudu splněny nejsou, neboť v projednávaném případě nenalezl neobvyklé okolnosti případu ani neobvyklé poměry pachatele. Rozhodně pak nedospěl k závěru, že by uložení trestu v rámci zákonné sazby bylo v daném případě nepřiměřeně přísné.
38. Soud se proto neztotožnil se závěrečnou řečí státní zástupkyně a obhájce, pokud jde o návrh trestu, a trest ukládal v rámci zákonné trestní sazby, tedy v rozmezí 5-12 let.
39. Dospěl přitom k závěru, že na obžalovaného je ještě možné působit trestem na samé spodní hranici trestní sazby. K tomu soud vedla zejména ta okolnost, že obžalovaný projevil výraznou snahu po své nápravě, když dobrovolně nastoupil na protialkoholní léčeni, které proběhlo s uspokojivým výsledkem i prognózou. Rovněž spíše méně závažné následky trestné činnosti a spíše méně závažný charakter trestné činnosti v kontextu jednání, kterými lze naplnit § 185 odst. 3 trestního zákoníku (obojí bylo vysvětleno výše) vedly soud k závěru, že trest uložený na samé spodní hranici lze považovat za přiměřený a dostačující k nápravě obžalovaného. Trest odnětí svobody v délce trvání pěti let je ze zákona nepodmíněný, přičemž v souladu s § 56 odst. 2 písm. a) soud obžalovaného pro jeho výkon zařadil do věznice s ostrahou.

Výrok o náhradě škody

40. Nezletilá poškozená, zastoupená opatrovníkem, se připojila k trestnímu řízení s nárokem na náhradu nemajetkové újmy ve výši 250 000 Kč. Ve svém připojení se k trestnímu řízení opatrovník poškozené zdůraznil, že obžalovaný svým jednáním ve značné míře narušil zdravý vývoj poškozené

Shodu s prvopisem potvrzuje: Veronika Jílek Plášil, DiS.

a zasáhl významnou měrou do její důstojnosti. Je typické, že oběť znásilnění útrapy zažívá znovu a znovu v podobě nočních můr a má problémy s navázáním zdravého partnerského svazku. Lze očekávat, že poškozená bude mít nedůvěru v muže a bude se bát s nimi být o samotě. Dále odkázal na výpověď poškozené, z níž plyne, že se jí děda hnusí, nechce jej vidat apod, na zprávu krizového centra, z níž vyplývá, že se jí vrací, co jí děda udělal, ale nechce se jí o tom mluvit. Poukázal na negativní vliv na partnerský život rodičů a možné závadové chování ve vztahu k sestřenicí poškozené. Dále poukázal na negativní reakci poškozené na intimnosti rodičů.

41. Při rozhodování o nároku poškozené vycházel soud zejména z ustanovení § 2956 občanského zákoníku, z něhož vyplývá, že vznikne-li škůdci povinnost odčinit člověku újmu na jeho přirozeném právu chráněném ustanoveními první části tohoto zákona, nahradí škodu i nemajetkovou újmu, kterou tím způsobil; jako nemajetkovou újmu odčiní i způsobené duševní útrapy. Podle ustanovení § 2957 občanského zákoníku pak způsob a výše přiměřeného zadostiučinění musí být určeny tak, aby byly odčiněny i okolnosti zvláštního zřetele hodné. Jimi jsou úmyslné způsobení újmy, zvláště pak způsobení újmy s použitím lsti, pohrůžky, zneužitím závislosti poškozeného na škůdci, násobením účinků zásahu jeho uváděním ve veřejnou známost, nebo v důsledku diskriminace poškozeného se zřetelem na jeho pohlaví, zdravotní stav, etnický původ, víru nebo i jiné obdobně závažné důvody. Vezme se rovněž v úvahu obava poškozeného ze ztráty života nebo vážného poškození zdraví, pokud takovou obavu hrozba nebo jiná příčina vyvolala. Rovněž pak bylo nutno vzít v potaz ustanovení § 2958 občanského zákoníku, který stanoví, že při ublížení na zdraví odčiní škůdce újmu poškozeného peněžitou náhradou, vyvažující plně vytrpěné bolesti a další nemajetkové újmy; vznikla-li poškozením zdraví překážka lepší budoucnosti poškozeného, nahradí mu škůdce i ztížení společenského uplatnění. Nelze-li výši náhrady takto určit, stanoví se podle zásad slušnosti“. Příslušná právní úprava dále nijak blíže nestanoví maximální možnou výši náhrady, popřípadě konkrétní paušální částku, kterou by měly soudy přiznávat jako náhradu nemajetkové újmy. Při úvahách o její výši je v každém případě třeba zohlednit okolnosti na straně poškozeného, mezi které bezesporu patří existence dlouhodobých následků, limitace v jeho dalším životě v podobě vlivu na uplatnění v profesním i společenském životě apod. Na straně škůdce je pak třeba vzít v úvahu především jeho postoj k projednávané věci (lítost, náhrada škody, omluva), dopad události do jeho duševní sféry a míru jeho zavinění, včetně např. zneužití bezbrannosti poškozeného apod. Je zcela zřetelné, že postoj této osoby může podstatným způsobem ovlivnit vnímání újmy poškozenými; vstřícné chování, omluva či projevená lítost škůdce může zmírnit dopady nemajetkové újmy, naopak jeho lhostejnost, arogance či vyjádřená bezcitnost ji může ještě prohloubit. Dále je nutné přihlížet též k majetkovým poměrům škůdce tak, aby byla dána možnost reálného uspokojení přiznaných nároků. Na závěr těchto teoretických východisek lze v návaznosti na současnou rozhodovací praxi konstatovat, že při rozhodování o nároku poškozeného na náhradu nemajetkové újmy v penězích uplatněném v rámci trestního řízení, je třeba vycházet ze všech specifík daného případu, jimž je třeba podřadit příslušná kritéria na straně poškozeného i pachatele, která mají vliv na vnímání duševních útrap a dopadu protiprávního jednání do sféry obou takových subjektů. Současně je nezbytné postupovat na základě principu proporcionality, který zohlední i obdobné, v minulosti posuzované případy tak, aby soudní praxe mohla postupovat s co možná největší snahou o eliminaci nahodilého přiznávání rozdílných peněžitých částek, což by ve výsledku vedlo k právní nejistotě zúčastněných stran řízení.
42. Z výše uvedeného je zřejmé, že poškozené bezpochyby náleží přiměřené zadostiučinění za jednání, kterého se na ní obžalovaný dopustil. Je zcela zřejmé, že obžalovaný svým sexuálním útokem zasáhl do jejích přirozených práv – důstojnosti v sexuální oblasti. Je tedy nutno odmítnout návrh obhájce, podle kterého měla být poškozená se svým nárokem zcela odkázána na řízení ve věcech občanskoprávních. Rovněž je třeba uvést, že ze strany rodičů poškozené, kteří jakoukoliv náhradu nemajetkové újmy pro poškozenou odmítají, dochází ke zjevnému nepochopení smyslu této

náhrady. Nejedná se o to, že by jejím zaplacením obžalovaný odčinil, k čemu došlo. Nejedná se ani o finanční vyjádření následků trestné činnosti. Jedná se o přiměřené zadostiučinění za prožité jednání, které zasáhlo do sféry poškozené, přičemž jiné, než peněžní vyjádření není možné, neboť žádná forma „uvedení do původního stavu“ není z povahy věci možná. Je tedy zcela irelevantní, že poškozená s ohledem na svůj věk nezná hodnotu peněz, či že je dostatečně hmotně zajištěna, jak zaznělo z úst rodičů poškozené u hlavního líčení. Uvedené na nároku poškozené ve formě nemajetkové újmy, která jednáním obžalovaného bezpochyby vznikla, a která prostřednictvím zmocněnce byla řádně uplatněna, ničeho nemění.

43. Je nutno opětovně zdůraznit, že obžalovaný se na poškozené dopustil závažného trestného činu směřujícího proti lidské důstojnosti v sexuální oblasti. Zcela stěžejní pro úvahy soudu o výši náhrady nemajetkové újmy je fakt, že obžalovaný je dědečkem poškozené. Sexuálního násilí se tak na ní dopustila blízká osoba, ke které bezpochyby měla důvěru, a která se o ni měla řádně postarat, když z důvodu nemoci poškozená nemohla jet s rodiči na rodinnou oslavu. Tato okolnost jednoznačně míru prožitých útrap poškozené navyšuje, neboť znásilnění ze strany vlastního dědečka poškozená bezpochyby vnímá silněji, než pokud by se jednalo o náhodného pachatele, s nímž by neměla nic společného, a se kterým by už nikdy nemusela přijít do kontaktu. Je zjevné, že v důsledku jednání obžalovaného poškozená *de facto* přišla o člena své rodiny, neboť z výpovědi poškozené i jejích rodičů je zřejmé, že dědečka už nechce nikdy vidět a došlo tak jednáním obžalovaného k zásadnímu narušení tradičních rodinných vazeb u nezletilé. Při úvahách o výši náhrady nemajetkové újmy bylo nicméně nutno vzít v potaz rovněž přístup obžalovaného, který svého jednání litoval a projevil snahu po své nápravě.
44. Pokud se týká rozhodovací praxe, lze odkázat kupříkladu na trestní věc vedenou u Vrchního soudu v Praze pod sp. zn. 2To 53/2016, v níž byl poškozený ve věku pěti let znásilněný svým dědečkem, a bylo mu v rámci odčinění psychické újmy přiznáno 100 000 Kč. V trestní věci vedené u Městského soudu v Praze pod sp. zn. 61To 386/2016 pro pokus zločinu znásilnění bylo poškozené ve věku 21 let přiznáno 200 000 Kč. Pokud jde o rozhodovací praxi zdejšího soudu, lze odkázat např. na rozhodnutí pod sp. zn. 52 T 7/2022, kde byla poškozené ve věku necelých čtrnácti let přiznána náhrada nemajetkové újmy ve výši 50 000 Kč za jednání obžalovaného, které bylo kvalifikováno dle § 185 odst. 1, odst. 2 písm. a), odst. 3 písm. a) a dále dle § 192 odst. 3 a § 193 odst. 1 trestního zákoníku. Dále lze zmínit trestní věc zdejšího soudu sp. zn. 40 T 8/2023, kde byla přiznána částka 200 000 Kč poškozené ve věku necelých šesti let, kterou její dědeček znásilnil způsobem srovnatelným se souloží ve smyslu § 185 odst. 2 trestního zákoníku, přičemž tohoto jednání se dopouštěl opakovaně, minimálně po dobu čtrnácti dní. Druhé poškozené – nevlastní vnučce ve věku devíti let – v téže trestní věci byla přiznána částka 150 000 Kč, přičemž vůči této poškozené se obžalovaný dopustil jednání spočívající v opakovaném sahání na prsa, zadek, a v noci, kdy již byla v posteli, ji i přes její zřejmý odpor v jednom případě osahával rukou na přirození pod kalhoty na spaní, hladil jí genitál a zasouval prsty dovnitř, a přitom ji pevně držel tak, aby neutekla, a současně jí dlaní držel ústa, aby nemohla přivolat pomoc.
45. Na základě výše uvedeného soud dospěl k závěru, že jakkoliv nárok poškozené na náhradu nemajetkové újmy je v daném případě bezesporu dán, výše uplatněná zmocněncem typově obdobným případům neodpovídá. Jak plyne ze skutkových zjištění, jednání obžalovaného je typově třeba označit spíše za méně závažné v kontextu jednání kvalifikovaných dle § 185 odst. 3 trestního zákoníku. To vyplývá i z rozhodnutí uvedených v předchozí části, kde je zřejmé, že se jednalo o citelnější zásah do sféry poškozených. V případě poškozené v této trestní věci je k odůvodnění výše náhrady nemajetkové újmy ze strany zmocněnce nutno uvést, že pokud hovoří o nočních můrách poškozené, z výpovědi rodičů i zprávy psychologa je zřejmé, že tyto měla poškozená od malička. Po jednání obžalovaného však ke zhoršení nedošlo, rodiče naopak uvádějí, že z toho poškozená vyrůstá. Pokud jde o nedůvěru k mužům, dle výpovědi rodičů

46. u poškozené naštěstí ani k tomuto zatím nedochází, když poškozená chodí do XXXXX, kde dobře vychází se XXXXX, kterého má ráda. Samozřejmě nelze do budoucna vyloučit vývoj poškozené v tomto směru, ale to soud nemůže predikovat. Nadto případně nově se projevené negativní následky na zdraví poškozené bude možno v budoucnu řešit v rámci civilního řízení. Konečně pak nelze přihlížet k údajnému závadovému chování ve vztahu k sestřenci poškozené, neboť toto nebylo předmětem obžaloby ani posouzení soudu a pokud by k tomuto soud jakýmkoliv způsobem ve vztahu k obžalovanému negativně přihlížel, bezpochyby by nectil presumpcí neviny. Je však na druhé straně pravdou, že z výpovědí rodičů poškozené vyplývá, že tato je přistihla při intimnostech, přičemž reagovala zejména na otce velmi negativně. Stejně tak platí, že o prožitém traumatu nechce hovořit a obžalovaného už nechce nikdy vidět. To bezpochyby svědčí o tom, že je na místě přiznat poškozené náhradu nemajetkové újmy, neboť je i v kontextu těchto okolností opakovaně nutno zdůraznit, že k zásahu do přirozených práv poškozené došlo. Jako přiměřená se s ohledem na naznačené okolnosti a rozhodovací praxi soudu jeví částka 100 000 Kč, a tuto proto soud poškozené přiznal společně s požadovaným úrokem z prodlení.
47. Jelikož soud poškozené nepřiznal náhradu nemajetkové újmy v celé jí požadované výši, nezbylo než ohledně jejího zbytku poškozenou dle § 229 odst. 2 trestního řádu odkázat na řízení ve věcech občanskoprávních.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku **je možno podat odvolání** do osmi dnů od jeho doručení k Vrchnímu soudu v Olomouci prostřednictvím Krajského soudu v Brně. Rozsudek může odvoláním napadnout státní zástupce pro nesprávnost kteréhokoliv výroku, obžalovaný pro nesprávnost výroku, který se ho dotýká, zúčastněná osoba pro nesprávnost výroku o zabrání věci a poškozený, který uplatnil nárok na náhradu škody, pro nesprávnost výroku o náhradě škody.

Osoba, oprávněná napadat rozsudek pro nesprávnost některého jeho výroku, může jej napadat také proto, že takový výrok učiněn nebyl, jakož i pro porušení ustanovení o řízení předcházejícím rozsudku, jestliže toto porušení mohlo způsobit, že výrok je nesprávný nebo, že chybí (§ 246 odst. 1, odst. 2 tr. ř.).

Odvolání musí být v zákonné lhůtě případně v další lhůtě určené předsedou senátu odůvodněno tak, aby bylo patrné, v kterých výrocích je rozsudek napadán a jaké vady jsou rozsudku nebo řízení které mu předcházelo vytýkány. Státní zástupce je povinen uvést, zda odvolání podává ve prospěch či neprospěch obžalovaného (§ 249 odst. 1, odst. 2 tr. ř.).

Odvolacím soudem bude odmítnuto odvolání, které nespĺňuje náležitosti obsahu odvolání (§ 253 odst. 3 tr. ř.).

Brno 27. března 2024

Mgr. Roman Kafka v. r.
předseda senátu